

ธนาคารแห่งประเทศไทย

5 พฤษภาคม 2563

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร

สถาบันการเงินเฉพาะกิจทุกแห่ง

ผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีไซ่สถาบันการเงิน

ที่ ธปท.ผนช.(35) ว. 470 /2563 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 1/2563 เรื่อง หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ 13 มีนาคม 2563 ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 137 ตอนพิเศษ 107 ง ลงวันที่ 5 พฤษภาคม 2563 แล้ว และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 6 พฤษภาคม 2563 เป็นต้นไป

สาระสำคัญของการออกประกาศดังกล่าว เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์ และช่องทางการเปิดให้บริการแต่ละประเภท โดยผู้ประกอบการบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแสดงตน และการพิสูจน์ตัวตนของลูกค้าตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และถือปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามประกาศหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ ท่านสามารถดาวน์โหลดประกาศดังกล่าวข้างต้น ได้ทาง www.bot.or.th ภายใต้หัวข้อ “ระบบการชำระเงิน>การกำกับตาม พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน 2560>ประกาศที่เกี่ยวข้อง” หรือ https://www.bot.or.th/Thai/PaymentSystems/PSA_Oversight/Pages/RelatedLaws.aspx

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสิริธิดา พนมวัน ณ อยุธยา)

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายระบบการชำระเงิน

และเทคโนโลยีทางการเงิน

ผู้ว่าการแทน

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน

โทรศัพท์ 0 2356 7230 0 2283 6843

โทรสาร 0 2282 7717

หมายเหตุ [ ] ธนาคารจะจัดให้มีการประชุมชี้แจง

[✓] ไม่มีการประชุมชี้แจง

ผนชว90-กส650 03 -25630505

กส650 วันที่ 5 พ.ค. 2563

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่มองไกล มีหลักการ และร่วมมือ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

www.bot.or.th

เรื่อง หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC)
สำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์

1. เหตุผลในการออกประกาศ

บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) เป็นผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่อำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าเพื่อใช้ชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการและโอนเงินซึ่งได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันรูปแบบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์มีความหลากหลายและในแต่ละประเภทมีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน รวมทั้งกระบวนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าของผู้ประกอบธุรกิจหลายรายไม่สามารถตรวจสอบหลักฐานแสดงตนและตัวตนที่แท้จริงของลูกค้าได้ ประกอบกับรูปแบบของการให้บริการที่มุ่งใช้ช่องทางออนไลน์และนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการทำธุรกรรมทางการเงิน เพื่อนำไปต่อยอดการให้บริการทางการเงินอื่น ๆ ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม (Digital Platforms) ได้หลากหลายมากขึ้น เช่น การกู้ยืม และการเปิดบัญชีผ่านช่องทางดิจิทัล จึงอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงจากการปลอมแปลงหรือใช้ข้อมูลของบุคคลอื่นมาเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการฟอกเงินและการทุจริตได้

ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีกระบวนการในการรู้จักลูกค้า (Know Your Customer : KYC) สำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบด้วย 2 ขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ (1) การแสดงตนของลูกค้า (Identification) และ (2) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้า (Verification) โดยนอกจากผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้าตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว ต้องถือปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามประกาศฉบับนี้ด้วย เพื่อให้การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าของผู้ประกอบธุรกิจเป็นไปอย่างเหมาะสม และสอดคล้องตามระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์และช่องทางการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจะช่วยป้องกันการทุจริตจากการปลอมแปลงหรือใช้ข้อมูลบุคคลอื่น ตลอดจนเป็นมาตรการในการป้องกันการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Anti-Money Laundering, Combating Financing of Terrorism and Combating Proliferation Financing: AML/CFT/CPF) อีกด้วย

หลักเกณฑ์ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมของการรู้จักลูกค้าให้มีความปลอดภัยน่าเชื่อถือตามระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์และช่องทางการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินอื่น ๆ ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถให้และใช้บริการร่วมกันได้อย่างสะดวกและปลอดภัย โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนึงถึงความเท่าเทียมในการกำกับดูแลระหว่างผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นสถาบันการเงินและที่มิใช่สถาบันการเงิน

ผนชป90-กส650 02 -256303 13

กส650 วันที่ 13 มี.ค. 2563

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ตามความในประกาศฉบับนี้

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

4. เนื้อหา

4.1 นิยาม

ในประกาศฉบับนี้

“ผู้ประกอบธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

“ลูกค้า” หมายความว่า บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ซึ่งสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรมกับผู้ประกอบธุรกิจ

“บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลฝ่ายหนึ่งซึ่งตกลงกันทางกฎหมายให้เป็นผู้ครอบครอง ใช้ จำหน่าย หรือบริหารจัดการทรัพย์สินไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ เพื่อประโยชน์ของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง

“แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ” หมายความว่า แหล่งข้อมูลที่มีการให้ข้อมูลหรือจัดทำข้อมูลอย่างมีเหตุผล มีหลักเกณฑ์ หรือมีการอ้างอิง เพื่อให้ประชาชนหรือกลุ่มธุรกิจสามารถตรวจสอบหรือทราบข้อมูลต่าง ๆ ได้

“ธปท.” หมายความว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

4.2 หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า

4.2.1 การรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีกระบวนการแสดงตนของลูกค้า (Identification) เพื่อให้ได้ข้อมูลและหลักฐานที่บ่งชี้ถึงตัวลูกค้า และมีการพิสูจน์ตัวตนลูกค้า (Verification) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานการแสดงตน รวมถึงพิสูจน์ได้ว่าลูกค้าเป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง โดยนอกจากผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้าและการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว ให้ถือปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามประกาศฉบับนี้ด้วย

4.2.2 เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีกระบวนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าสำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์และช่องทางการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภท ธปท. จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการเฉพาะในประเทศ

ผู้ประกอบการธุรกิจที่ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำไปใช้ชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการเฉพาะในประเทศและไม่สามารถโอนเงินได้ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้าและการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนด

(2) บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการ และโอนเงินได้

ผู้ประกอบการธุรกิจที่ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำไปใช้ชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการไม่ว่าในประเทศหรือต่างประเทศที่สามารถโอนเงินได้ หรือชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการเฉพาะในต่างประเทศ ให้ถือปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามประกาศฉบับนี้ โดยให้ผู้ประกอบการธุรกิจพิจารณาตามช่องทางการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ของลูกค้า ดังต่อไปนี้

(2.1) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้า (Face-to-Face)

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานแสดงตนของลูกค้าจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ รวมถึงต้องพิสูจน์ว่าลูกค้าเป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง โดยกรณีที่ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) เป็นหลักฐานแสดงตน ผู้ประกอบการธุรกิจต้องตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card Reader) และตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ผ่านระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งตรวจสอบว่าลูกค้าเป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง

(2.2) การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า (Non Face-to-Face)

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานแสดงตนของลูกค้าจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ รวมถึงต้องพิสูจน์ว่าลูกค้าเป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง โดยกรณีที่ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์เป็นหลักฐานแสดงตน ผู้ประกอบการธุรกิจต้องตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์และตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ผ่านระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งต้องถ่ายภาพและบันทึกภาพลูกค้า และใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่ได้มาตรฐานสากลหรือมาตรฐานที่ยอมรับโดยทั่วไป

เปรียบเทียบภาพใบหน้าของลูกค้ากับข้อมูลชีวมิติจากบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ เพื่อพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้ารายนั้นจริงแทนการพบเห็นลูกค้าต่อหน้า

กรณีผู้ประกอบการธุรกิจที่ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ตามข้อ 4.2.2 (2) มีมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวจนมีความเสี่ยงเทียบเคียงกับผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินที่มีความเสี่ยงต่ำตามประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยแนวทางในการกำหนดปัจจัยหรือลักษณะในการพิจารณาลูกค้าที่มีความเสี่ยงต่ำ ผู้ประกอบการธุรกิจอาจตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานแสดงตนจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ตลอดจนพิสูจน์ว่าลูกค้าเป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง โดยกรณีที่ผู้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์เป็นหลักฐานแสดงตน ผู้ประกอบการธุรกิจต้องตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ผ่านระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งตรวจสอบว่าลูกค้านั้นเป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง

ทั้งนี้ ให้ผู้ประกอบการกำหนดวิธีการอื่นในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าในกรณีที่มีเหตุขัดข้องชั่วคราวที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าที่กำหนดตามข้อ 4.2.2 (2) ข้างต้นได้ โดยกำหนดไว้ในมาตรการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการปฏิบัติงานภายในเพื่อรองรับเหตุการณ์ดังกล่าวตามข้อ 4.3 (5)

4.2.3 การรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์กรณีลูกค้านิติบุคคล

นอกจากผู้ประกอบการจะมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้าและการพิสูจน์ตัวตนลูกค้านิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว ผู้ประกอบการธุรกิจต้องถือปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนการพิสูจน์ตัวตนบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายของลูกค้านิติบุคคลนั้น (หากมี) ตามประกาศนี้ ทั้งนี้ ตามระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์และช่องทางการเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภทตามข้อ 4.2.2 ข้างต้น

ผู้ประกอบการอาจใช้มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงในการรู้จักลูกค้านิติบุคคลด้วยวิธีการอื่นที่มีระดับความน่าเชื่อถือเทียบเคียงหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามประกาศฉบับนี้ได้แก่ ผู้ประกอบการให้เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลหรือรู้จักลูกค้านิติบุคคลรายนั้นเป็นการเฉพาะเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานแสดงตนของลูกค้านิติบุคคล โดยต้องพิสูจน์ได้ว่าผู้ที่มาเปิดให้บริการเป็นบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้ายจากลูกค้านิติบุคคลดังกล่าวจริง (หากมี)

ทั้งนี้ ให้ผู้ประกอบการกำหนดวิธีการอื่นในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าในกรณีที่มีเหตุขัดข้องชั่วคราวที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าที่กำหนดตามข้อ 4.2.2 (2) ข้างต้นได้ โดยกำหนดไว้ในมาตรการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการปฏิบัติงานภายในเพื่อรองรับเหตุการณ์ดังกล่าวตามข้อ 4.3 (5)

4.2.4 การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล

ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานแสดงตนของลูกค้า รวมถึงพิสูจน์ว่าลูกค้าเป็นเจ้าของข้อมูลและหลักฐานดังกล่าวจริง ผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลแทนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าหรือใช้ประกอบการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามข้อ 4.2.2 และข้อ 4.2.3 ข้างต้นก็ได้ โดยให้ผู้ประกอบการธุรกิจถือปฏิบัติตามข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ว่าด้วยแนวทางการใช้ดิจิทัลไอดีสำหรับประเทศไทย เรื่อง การลงทะเบียนและพิสูจน์ตัวตนของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจต้องพิสูจน์ตัวตนลูกค้าให้ได้ระดับมาตรฐานในการพิสูจน์ตัวตนไม่ต่ำกว่าระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์และช่องทางการเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภทตามข้อ 4.2.2 และข้อ 4.2.3 แล้วแต่กรณี

4.2.5 การเปิดให้บริการและการเปลี่ยนแปลงประเภทบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในครั้งต่อไปของลูกค้า

ผู้ประกอบการธุรกิจที่เคยนำหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้าตามประกาศฉบับนี้ไปปฏิบัติกับลูกค้าที่เปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือเปลี่ยนแปลงประเภทบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แล้ว และได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลลูกค้าให้มีความถูกต้องและมีความเป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ เมื่อลูกค้าเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์หรือเปลี่ยนแปลงประเภทบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในครั้งต่อไป ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถพิจารณาใช้วิธีการยืนยันตัวตนลูกค้า (Authentication) ก็ได้ ทั้งนี้ วิธีการยืนยันตัวตนลูกค้าดังกล่าวจะต้องรัดกุมและสามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นลูกค้ารายนั้นจริง รวมทั้งต้องสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์และช่องทางการเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภท เช่น ผู้ประกอบการธุรกิจอาจใช้เทคโนโลยีเปรียบเทียบข้อมูลชีวมิติของลูกค้า (Biometric Comparison) ในการยืนยันตัวตนเพื่อพิสูจน์ว่าเป็นลูกค้ารายนั้นจริง

4.3 นโยบาย มาตรการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการควบคุมภายในอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องกำหนดนโยบายและมีมาตรการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการรู้จักลูกค้า รวมถึงกระบวนการควบคุมภายในเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทหรือผู้บริหารที่มีอำนาจระดับสูงสุด เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความเหมาะสม รัดกุม สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์และช่องทางการเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภท ตั้งแต่เริ่มกระบวนการรู้จักลูกค้าจนถึงลูกค้ายุติการใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อป้องกันการทุจริตจากการปลอมแปลงหรือใช้ข้อมูลบุคคลอื่นมาเปิดให้บริการและทำธุรกรรมเงินอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า โดยต้องกำหนดนโยบาย มาตรการ ความเสี่ยงและกระบวนการควบคุมภายใน ซึ่งมีสาระสำคัญอย่างน้อยในเรื่องดังนี้

(1) นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแสดงตนของลูกค้า การพิสูจน์ตัวตนลูกค้า และการยืนยันตัวตนลูกค้าที่ชัดเจน

(2) มาตรการป้องกันและติดตามความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต เช่น การจำกัดวงเงินการทำธุรกรรม การตรวจสอบการยืนยันตัวตนลูกค้า การจัดให้มีระบบติดตามการทำธุรกรรมที่น่าสงสัยและการทุจริตอย่างต่อเนื่อง

(3) มาตรการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการแสดงตนของลูกค้า การพิสูจน์ตัวตนลูกค้า และการยืนยันตัวตนลูกค้า ที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงและผลกระทบของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ และมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลที่ยอมรับโดยทั่วไป

(4) นโยบายและกระบวนการการปฏิบัติงานในการจัดการข้อมูลลูกค้า (Data Governance) ที่เหมาะสม รัดกุม และได้มาตรฐาน โดยจัดให้มีนโยบายการจัดชั้นความลับข้อมูล (Data Classification Policy) ที่สอดคล้องกับรูปแบบและความเสี่ยงในการให้บริการ ครอบคลุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งรวมถึงข้อมูลชีวมิติของลูกค้าในทุกชั้นตอนที่เกี่ยวข้องทั้งการได้มา การจัดเก็บ การเข้าถึง การถ่ายโอน และการทำลายข้อมูล เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งรวมถึงข้อมูลชีวมิติของลูกค้าได้รับการคุ้มครองอย่างเข้มงวด

(5) มาตรการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการปฏิบัติงานภายในที่ชัดเจน เพื่อรองรับเหตุการณ์ที่ผู้ประกอบการธุรกิจไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าสำหรับการเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการและโอนเงินที่กำหนดไว้ในข้อ 4.2.2 (2) และข้อ 4.2.3 เช่น กรณีเกิดเหตุขัดข้องในการตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนแบบออนเนกประสงค์ผ่านระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ

(6) การประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้บริการจากผู้ให้บริการรายอื่นหรือบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการรู้จักลูกค้า

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจต้องมีการทบทวนหรือปรับปรุงนโยบาย มาตรการและกระบวนการควบคุมภายในข้างต้นให้เหมาะสมกับสถานการณ์อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงต้องเผยแพร่และอบรมให้แก่พนักงานหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อถือปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบาย มาตรการและกระบวนการควบคุมภายในดังกล่าวด้วย

4.4 การเก็บรักษาข้อมูลและเอกสารหลักฐานการแสดงตน

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องจัดเก็บรักษาข้อมูลและเอกสารหลักฐานการแสดงตนและพิสูจน์ตัวตนที่ได้มาตามประกาศฉบับนี้ รวมถึงการบันทึกรายละเอียดการทำธุรกรรมเกี่ยวกับกระบวนการรู้จักลูกค้าในระบบหรือสถานที่ที่มีความมั่นคงปลอดภัย ตั้งแต่วันเริ่มทำการรู้จักลูกค้า โดยให้เก็บรักษาตามระยะเวลาที่หลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนด เพื่อให้ ธปท. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องตรวจสอบ หรือใช้เป็นหลักฐานประกอบในการสอบสวนหรือดำเนินคดี หรือเพื่อประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบและการควบคุมภายในของผู้ประกอบการธุรกิจ

4.5 การดำเนินการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าด้วยวิธีการอื่น

4.5.1 กรณีผู้ประกอบการธุรกิจประสงค์ที่จะใช้วิธีการหรือการดำเนินการอื่น นอกเหนือจากข้อ 4.2.2 (2) และข้อ 4.2.3 มาใช้ในการรู้จักลูกค้า โดยมีระดับความน่าเชื่อถือ เทียบเคียงหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามประกาศฉบับนี้ ให้ยื่นขออนุญาตต่อ ธปท. ได้เป็นรายกรณี พร้อมกับ เอกสารที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในคู่มือประชาชน โดย ธปท. จะพิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับเอกสารถูกต้องครบถ้วน ในการพิจารณาอนุญาต ธปท. จะกำหนด เงื่อนไขใด ๆ ในภายหลังตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ถือปฏิบัติเพิ่มเติมด้วยก็ได้

4.5.2 กรณีผู้ประกอบการธุรกิจที่ประสงค์จะนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการพิสูจน์ ตัวตนลูกค้า และมีลักษณะจะพัฒนาไปเป็นโครงสร้างพื้นฐานหรือมาตรฐานกลางที่ผู้ให้บริการ ทางการเงินจำเป็นต้องทดสอบร่วมกัน เทคโนโลยีดังกล่าวจะต้องผ่านการทดสอบจนประสบความสำเร็จ ตามแนวทางเกี่ยวกับการเข้าร่วมทดสอบและพัฒนานวัตกรรมที่นำเทคโนโลยีใหม่มาสนับสนุนการ ให้บริการทางการเงิน (Regulatory Sandbox) ของ ธปท. ก่อน ในการพิจารณาอนุญาต ธปท. จะ กำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในภายหลังตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ถือปฏิบัติเพิ่มเติมด้วยก็ได้

4.6 การผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์

ในกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามประกาศ ฉบับนี้ โดยมีเหตุจำเป็นหรือพฤติการณ์พิเศษ ซึ่งอาจส่งผลกระทบในการให้บริการอย่างต่อเนื่องหรือ ต่อความน่าเชื่อถือของบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถยื่นขอผ่อนผันการปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ดังกล่าว พร้อมชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นต่อ ธปท. เป็นหนังสือหรือโดยวิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์ตามที่กำหนด โดย ธปท. อาจพิจารณาอนุญาตหรือไม่ก็ได้ หรือกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ให้ถือปฏิบัติเพิ่มเติมด้วยก็ได้

5. บทเฉพาะกาล

เมื่อประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้ว หากผู้ประกอบการธุรกิจใดไม่สามารถปฏิบัติตาม ได้ตามหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนดในข้อ 4.2.2 (2) ข้อ 4.2.3 ข้อ 4.2.5 หรือข้อ 4.3 ให้ผู้ประกอบการธุรกิจพัฒนาระบบและดำเนินการตามข้อกำหนดดังกล่าว ให้แล้วเสร็จภายในเวลา 180 วันนับจากวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับโดยไม่ต้องยื่นขออนุญาต ผ่อนผันมายัง ธปท.

อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบการธุรกิจดังกล่าวยังคงต้องแสดงให้ ธปท. เห็นถึงแผนงานที่ชัดเจน ในการดำเนินการให้ได้ตามหลักเกณฑ์ข้างต้นและต้องรายงานความคืบหน้าตามแผนงานให้ ธปท. ทราบ ภายใน 60 วันนับจากวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ และเมื่อได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว ให้แจ้ง ธปท. ทราบโดยทันที เป็นหนังสือหรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 13 มีนาคม 2563

(นายวิรไท สันติประภพ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5036, 0 2356 7230

คำถาม-คำตอบแบบท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 1/2563
เรื่อง หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC)
สำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ 13 มีนาคม 2563

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
1. หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า		
1.1	<p>ผู้ประกอบการธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน (ผู้ประกอบการธุรกิจ) จะต้องทำความรู้จักลูกค้าตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศฉบับนี้สำหรับกรณีต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร</p> <p>1) กรณีเป็นการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ที่ได้รับการยกเว้นตามประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยการกำหนดบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ เช่น บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ใช้เฉพาะในศูนย์อาหาร</p> <p>2) กรณีเป็นธุรกรรมการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน</p> <p>3) กรณีลูกค้าใช้บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ประกอบการรายอื่นในการทำธุรกรรมชำระบิลผ่านตู้เติมเงินอัตโนมัติออนไลน์</p> <p>4) กรณีผู้ประกอบการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติหรือแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย</p>	<p>กรณีที่ 1) ประกาศฉบับนี้บังคับใช้กับผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน ดังนั้น ผู้ซึ่งให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ที่ได้รับการยกเว้นตามประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยการกำหนดบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ เช่น บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ใช้เฉพาะในศูนย์อาหาร จึงไม่ต้องทำความรู้จักลูกค้าตามหลักเกณฑ์ที่ ธพท. กำหนดเพิ่มเติมตามประกาศฉบับนี้ อย่างไรก็ตาม ผู้ซึ่งให้บริการ e-Money ยังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแสดงตนและการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนดด้วย</p> <p>กรณีที่ 2) หลักการตามประกาศฉบับนี้กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นขั้นต่ำ และให้ปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนของการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามประกาศฉบับนี้ ดังนั้น กรณีที่ผู้ประกอบการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตนตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน นั้น ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวไม่ต้องปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามประกาศฉบับนี้</p> <p>กรณี 3) ประกาศฉบับนี้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้การกำกับต้องทำการรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และถือปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามประกาศฉบับนี้</p> <p>สำหรับกรณีลูกค้าทำธุรกรรมชำระบิลผ่านตู้เติมเงินอัตโนมัติออนไลน์ของผู้ประกอบการให้บริการรับชำระเงินแทนตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน นั้น</p>

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		<p>ผู้ประกอบการธุรกิจบริการรับชำระเงินแทนไม่ได้อยู่ภายใต้ประกาศฉบับนี้</p> <p>กรณี 4) ผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติหรือแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย จะต้องทำความรู้จักลูกค้าตามประกาศฉบับนี้ ดังนี้</p> <p>(1) กรณีเป็นการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการเฉพาะในประเทศที่ไม่สามารถโอนเงินได้ ให้ผู้ประกอบการถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.2.2 (1) ของประกาศฉบับนี้</p> <p>(2) สำหรับกรณีผู้ประกอบการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการ และโอนเงินได้ประสงค์จะพิสูจน์ตัวตนนักท่องเที่ยวต่างชาติหรือแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยด้วยวิธีการหรือการดำเนินการอื่นที่มีระดับความน่าเชื่อถือเทียบเคียงหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามประกาศฉบับนี้ ให้ยื่นขออนุญาต ธปท. เป็นรายกรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.2.2 (2) ประกอบข้อ 4.5.1 ของประกาศฉบับนี้</p>
1.2	<p>ในการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แก่ลูกค้าในรูปแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า (Non face-to-face) ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถใช้การพิสูจน์ตัวตนลูกค้าด้วยวิธีการอื่นนอกเหนือจากการตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (dip chip) ได้หรือไม่</p>	<p>ผู้ประกอบการธุรกิจที่ประสงค์จะใช้วิธีการหรือการดำเนินการพิสูจน์ตัวตนด้วยวิธีการอื่นนอกเหนือจากที่ ธปท. กำหนดไว้ในประกาศนี้ สามารถยื่นขออนุญาตต่อ ธปท. เป็นรายกรณีได้ โดยต้องมีมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงในการรู้จักลูกค้าด้วยวิธีการอื่นที่มีระดับความน่าเชื่อถือเทียบเคียงหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามประกาศฉบับนี้ด้วย</p> <p>ในการพิจารณาอนุญาต ธปท. จะกำหนดเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.5.1 ของประกาศฉบับนี้</p>
1.3	<p>ผู้ประกอบการธุรกิจที่จะทำความรู้จักลูกค้าสำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อชำระค่าสินค้าและค่าบริการเฉพาะในประเทศและไม่สามารถโอนเงินได้ ผ่านช่องทางแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้า หรือแบบไม่พบเห็นลูกค้าต่อหน้า ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเท่านั้นใช่หรือไม่ และต้องปฏิบัติตามประกาศนี้ในส่วนอื่นหรือไม่ อย่างไร</p>	<p>ผู้ประกอบการธุรกิจที่ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์เพื่อชำระค่าสินค้าและค่าบริการเฉพาะในประเทศและไม่สามารถโอนเงินได้ ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การแสดงตน และการพิสูจน์ตัวตนของลูกค้าตามที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนด โดยไม่ต้องปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามประกาศฉบับนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.2.2 (1) ของประกาศฉบับนี้</p>

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		<p>อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้ออื่น ๆ ตามที่ประกาศฉบับนี้กำหนดด้วย เช่น การกำหนดนโยบายและมาตรการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการรู้จักลูกค้า</p>
1.4	<p>บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถโอนเงินได้ ภายใต้ผู้ประกอบธุรกิจเดียวกัน จัดเป็นบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความเสี่ยงต่ำหรือไม่ และผู้ประกอบธุรกิจจะสามารถใช้วิธีการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าเช่นเดียวกับบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความเสี่ยงต่ำได้หรือไม่ อย่างไร</p>	<p>การกำหนดระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์ และบริการทางการเงินแต่ละประเภทตามประกาศฉบับนี้ได้ กำหนดให้มีลักษณะที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับแนวทางการกำหนดปัจจัยหรือลักษณะในการพิจารณาลูกค้าที่มีความเสี่ยงต่ำตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน</p> <p>ตามประกาศฉบับนี้กำหนดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถโอนเงินได้เป็นธุรกรรมที่มีความเสี่ยงสูง แม้จะอยู่ภายใต้ผู้ประกอบธุรกิจเดียวกัน ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การแสดงตน และการพิสูจน์ตัวตนของลูกค้าตามที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนด และต้องปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามประกาศฉบับนี้</p> <p>อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจมีมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงของการบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวจนมีความเสี่ยงเทียบเคียงได้กับผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินที่มีความเสี่ยงต่ำตามประกาศของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยแนวทางในการกำหนดปัจจัยหรือลักษณะในการพิจารณาลูกค้าที่มีความเสี่ยงต่ำ ผู้ประกอบธุรกิจสามารถพิสูจน์ตัวตนลูกค้าโดยไม่ต้องดำเนินการเต็มรูปแบบตามที่กำหนดในข้อ 4.2.2 (2) ของประกาศฉบับนี้ได้</p>
1.5	<p>การตรวจสอบสถานะความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานแสดงตน มีหลักการในการตรวจสอบอย่างไร และสามารถตรวจสอบโดยวิธีการอื่นนอกเหนือจากการตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ผ่านระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ (Online to DOPA) ได้หรือไม่</p>	<p>ตามหลักการของประกาศนี้กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องตรวจสอบสถานะความเป็นปัจจุบันของบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ผ่านระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อลดความเสี่ยงในกรณีบัตรสูญหาย ถูกแจ้งอายัดหรือหมดอายุ</p> <p>กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจประสงค์จะใช้วิธีการหรือการดำเนินการอื่นนอกเหนือจากที่ ธปท. กำหนดในการตรวจสอบสถานะความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานแสดงตน ให้ขออนุญาตต่อ ธปท. เป็นรายการกรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.5.1 ของประกาศฉบับนี้</p>

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
1.6	การตรวจสอบข้อมูลเพื่อพิสูจน์และยืนยันตัวตนจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือมีตัวอย่าง อย่างไรบ้าง	การตรวจสอบและพิสูจน์ยืนยันตัวตนจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือตามประกาศฉบับนี้กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาตามแนวทางที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เช่น แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูล รวมถึงตลอดถึงแหล่งข้อมูลที่เป็นหน่วยงานหรือองค์กรของรัฐทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น
2. การให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์กับลูกค้าที่เป็นนิติบุคคล		
2.1	การพิสูจน์ตัวตนของลูกค้านิติบุคคลมีกระบวนการเช่นเดียวกับการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าบุคคลธรรมดาหรือไม่ อย่างไร	<p>กรณีการพิสูจน์ตัวตนลูกค้านิติบุคคล ผู้ประกอบธุรกิจต้อง 1) ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การแสดงตน และการพิสูจน์ตัวตนของลูกค้านิติบุคคลตามที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนด และ 2) ปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนของการพิสูจน์ตัวตนผู้รับมอบอำนาจทอดสุดท้าย โดยจะต้องพิจารณาปฏิบัติให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์และช่องทางการเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภท</p> <p>ในลักษณะเดียวกับการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามข้อ 4.2.2 ของประกาศฉบับนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.2.3 ของประกาศฉบับนี้ เช่น กรณีลูกค้านิติบุคคลขอเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แบบ Face to Face ผู้ประกอบธุรกิจต้องทำความรู้จักลูกค้าตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และจะต้องพิสูจน์ตัวตนผู้รับมอบอำนาจทอดสุดท้าย โดยใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ของผู้รับมอบอำนาจทอดสุดท้าย ตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Dip Chip) และตรวจสอบสถานะบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ผ่านการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานรัฐ (DOPA Online)</p> <p>อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบธุรกิจอาจให้เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลหรือรู้จักลูกค้านิติบุคคลนั้นเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานแสดงตนของลูกค้านิติบุคคล โดยพิสูจน์ได้ว่าบุคคลที่มาเปิดให้บริการเป็นบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจคนสุดท้าย</p>
3. การเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในครั้งต่อไป		
3.1	หากธนาคารพาณิชย์ได้ทำความรู้จักลูกค้าบัญชีเงินฝากตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย	กรณีนี้ 1) และกรณีนี้ 2) หากธนาคารพาณิชย์ได้ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับ

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
	<p>เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินแล้ว ธนาคารจะสามารถใช้วิธีการยืนยันตัวตน (Authentication) ลูกค้ารายดังกล่าวในการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ครั้งต่อไปสำหรับกรณีต่อไปนี้ได้หรือไม่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ลูกค้ารายดังกล่าวเป็นลูกค้าของธนาคารพาณิชย์ที่เปิดบัญชีเงินฝาก 2) ลูกค้ารายดังกล่าวเป็นลูกค้าของผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น (ตามแนวทางของเกณฑ์ IT-Related Services) 3) ลูกค้ารายดังกล่าวใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ธนาคารพาณิชย์ให้บริการร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น (Co-brand) 	<p>หลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know your Customer: KYC) สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินและธนาคารพาณิชย์ได้ปรับปรุงข้อมูลลูกค้ารายดังกล่าวให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอแล้ว ธนาคารพาณิชย์สามารถนำข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับการแสดงตน และการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าที่ได้จากการเปิดบัญชีเงินฝากตามประกาศดังกล่าวมาใช้สำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยวิธีการยืนยันตัวตน (Authentication) ได้ หรือธนาคารพาณิชย์สามารถพิจารณาใช้วิธีการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4.2.4 ก็ได้</p> <p>กรณี 3) กรณีนี้ถือว่าธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ จึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการแสดงตน และการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามประกาศฉบับนี้ ซึ่งธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ก็สามารถใช้วิธีการยืนยันตัวตน (Authentication) ได้</p> <p>ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ต้องดำเนินการให้ได้รับระดับมาตรฐานในการพิสูจน์ตัวตนลูกค้าไม่ต่ำกว่าระดับความเสี่ยงของบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ และช่องทางการเปิดให้บริการแต่ละประเภทตามที่ประกาศนี้กำหนด</p>
3.2	<p>กรณีที่ลูกค้าประสงค์จะเปลี่ยนแปลงประเภทบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้าเช่นเดียวกับกรณีที่ลูกค้ามาเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ครั้งแรกใช่หรือไม่ อย่างไร</p>	<p>กรณีที่ลูกค้าเดิมประสงค์จะเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในครั้งต่อไป หรือขอเปลี่ยนแปลงประเภทบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ประกอบธุรกิจได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้ารายดังกล่าวตามประกาศฉบับนี้ และได้ปรับปรุงข้อมูลลูกค้าให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจสามารถพิจารณาใช้วิธีการยืนยันตัวตนลูกค้า (Authentication) ก็ได้ โดยวิธีการดังกล่าวจะต้องมีความรัดกุมและสามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นลูกค้ารายนั้นจริง รวมถึงต้องสอดคล้องตามระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์ และช่องทางการเปิดให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย (เช่น การใช้เทคโนโลยีเปรียบเทียบชีวมิติของลูกค้า (Comparison)) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.2.5 ของประกาศฉบับนี้</p>

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
3.3	การปรับปรุงข้อมูลลูกค้าให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร	การปรับปรุงข้อมูลลูกค้าให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอตามประกาศนี้ สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
4. บทเฉพาะกาล		
4.1	ในกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจออกบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ในช่วงระยะเวลา 180 วันที่มีการผ่อนผันเรื่องการพัฒนาระบบงานให้รองรับหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า และผู้ประกอบการยังพัฒนาระบบงานดังกล่าวไม่แล้วเสร็จ เมื่อพ้นช่วงระยะเวลาผ่อนผันดังกล่าว ผู้ประกอบการจะต้องทำความรู้จักลูกค้าที่เปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ในช่วงเวลาดังกล่าวให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดด้วยหรือไม่	ประกาศฉบับนี้ประสงค์ให้ผู้ประกอบการธุรกิจทำความรู้จักลูกค้าได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์และช่องทางการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภท และเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ จึงได้กำหนดระยะเวลาให้ผู้ประกอบการธุรกิจปรับปรุงและพัฒนาระบบงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน นับจากวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ หากผู้ประกอบการไม่สามารถดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาระบบให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวอาจเข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงควรเร่งรัดให้ระบบแล้วเสร็จภายใน 180 วัน ก่อนที่จะให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ข้อ 5 ของในประกาศฉบับนี้